EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 28

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele

Digikümnendi olukorda käsitlev 2025. aasta aruanne: jätkuv töö, et suurendada ELi suveräänsust ja kujundada ELi digitulevikku

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

RIIGIPÕHISED LÜHIARUANDED 2025

Rootsi

Kokkuvõte

Rootsi püüab endiselt olla digiülemineku valdkonna juhtriik. Kuigi tal on hea digitaristu, jääb ta e-tervise valdkonnas maha. Riigi elanikkond on nii elementaarsete kui ka kõrgtasemel IT-oskuste poolest esirinnas. Riik astub samme oma avalike teenuste edasiseks digitaliseerimiseks ja tehisintellekti kasutamise edendamiseks.

Rootsi ambitsioonid digikümnendisse panustada on mõõdukad, ta on seadnud 13 riiklikku eesmärki, millest 54 % on kooskõlas ELi 2030. aasta eesmärkidega. Riik järgib seatud trajektoore hästi ja 83 %-ga neist püsitakse graafikus (2024. aasta trajektooride alusel, mis on kindlaks määratud kuue põhilise tulemusnäitaja puhul kaheksast analüüsitud tulemusnäitajast). Riik vaatab praegu läbi oma riiklikke digipöördestrateegiaid ja esitab muudetud tegevuskava eeldatavasti alles 2025. aasta lõpu poole. Rootsi täitis 55 % komisjoni 2024. aastal esitatud üheksast soovitusest, tehes märkimisväärseid poliitilisi muudatusi (11 %) või saavutades uute meetmetega mõningaid muutusi (44 %).

Rootsi valguskaabliühenduse kättesaadavus ja 5G katvus aina paranevad; ülejäänud hoonete ühendamine muutub siiski üha kulukamaks. Märkimisväärne osa Rootsi taaste- ja vastupidavuskava rahalistest vahenditest oli ette nähtud lairibaühenduse laiendamise toetamiseks maapiirkondades.

Digikümnendi põhiline tulemusnäitaja[1]	Rootsi				EL		Digikümnendi eesmärk 2030. aastaks	
	DESI 2024 (2023. a)	DESI 2025 (2024. a)	Aastane kasvumäär	Riiklik trajektoor 2024[3]	DESI 2025	Aastane kasvumäär	Rootsi	EL
Väga suure läbilaskevõimega püsivõrgu katvus	88,5 %	89,7 %	1,4 %	–	82,5 %	4,9 %	98,5 %	100 %
Valduseni ulatuva valguskaabelühenduse (FTTP) kättesaadavus	83,9 %	85,6 %	2,0 %	–	69,2 %	8,4 %	98,5 %	–
Üldine 5G katvus	90,3 %	98,6 %	9,2 %	99,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Servasõlmed (hinnanguline)	32	63	96,9 %	–	2 257	90,5 %	–	10 000
VKEd, kellel on vähemalt algtasemel digimahukus[2]	–	86,6 %	–0,2 %	–	72,9 %	2,8 %	95,0 %	90 %
Pilvandmetöötlus	66,0 %	–	–	–	–	–	94,0 %	75 %
Tehisintellekt	10,4 %	25,1 %	141,9 %	15,4 %	13,5 %	67,2 %	39,5 %	75 %
Andmeanalüüs	35,0 %	–	–	–	–	–	56,5 %	75 %
Tehisintellekt või pilvandmetöötlus või andmeanalüüs	73,1 %	–	–	–	–	–	–	75 %
Ükssarvikud	39	39	0,0 %	44	286	4,4 %	64	500
Vähemalt elementaarsed digioskused	66,4 %	–	–	–	–	–	89,7 %	80 %
IKT-spetsialistid	8,7 %	8,6 %	-1,1 %	9,7 %	5,0 %	4,2 %	12,9 %	~10 %
eID süsteemist teavitamine		Jah						
Digitaalsed avalikud teenused kodanikele	93,3	85,9	-7,9 %	87,0	82,3	3,6 %	90,0	100
Digitaalsed avalikud teenused ettevõtetele	96,0	90,4	-5,8 %	88,7	86,2	0,9 %	90,5	100
Juurdepääs elektroonilistele terviselugudele	77,9	77,9	0,0 %	75,5	82,7	4,5 %	78,5	100

1 Näitajate ja muude parameetrite kirjeldus on esitatud metoodikadokumendis.
2 DESI 2025 sisaldab digimahukuse indeksi 4. versiooni, mis on võrreldav aastase kasvumäära arvutamisel kasutatava DESI 2023 (2022. aasta kohta) digimahukuse indeksi väärtusega. See ei ole võrreldav indeksi 3. versioonil põhineva riikliku trajektooriga.
3 Riikliku trajektoori väärtus, kui see on riiklikus tegevuskavas olemas ja kui näitajat DESI 2025 arvutamisel (2024. aasta kohta) mõõdeti.

Rootsi

Vastavalt Eurobaromeetri 2025. aasta eriuuringule digikümnendi kohta on 85 % Rootsi elanikest arvamusel, et avaliku ja erasektori igapäevateenuste digitaliseerimine muudab nende elu lihtsamaks. Mis puudutab avaliku sektori asutuste tegevust, siis 97 % vastanutest peab oluliseks võidelda valeuudiste ja desinformatsiooni levitamise vastu internetis ja seda vähendada. Seoses konkurentsivõimega peab 82 % vastanutest oluliseks tagada, et Euroopa ettevõtted saaksid kasvada ja kujuneda ülemaailmselt konkurentsivõimelisteks Euroopa tegijateks.

ELi konkurentsivõime, suveräänsuse ja vastupanuvõime suurendamine tehnoloogilise juhtpositsiooni abil

Taristunäitajad (väga suure läbilaskevõimega võrk, FTTP, 5G) on kõik üle ELi keskmise. Viimastel aastatel, pärast 900 MHz, 2,1 GHz ja 2,6 GHz sagedusalas seni jaotamata spektri jaotamist, on eelkõige suurenenud 5G katvus. Rootsi märkis oma tegevuskavas siiski, et ta ei saavuta väga suure läbilaskevõimega püsivõrgu 100 % katvuse eesmärki täielikult, kuna viimaste hoonete ühendamise kulud on suured. Rootsis on vaskpaarvõrgu kasutuselt kõrvaldamine hästi edenenud ja peaks lõpule jõudma 2026. aastal. Riik paistab silma idufirmadele soodsa keskkonna edendamisega ja riigi majanduse suurust arvestades on seal palju ükssarvikuid. Alates eelmisest aastast on Rootsi jõudsalt edendanud tehisintellekti kasutamist ettevõtetes. 2023. aastal palus Rootsi tehisintellektikomisjonil analüüsida ja teha ettepanekuid selle kohta, kuidas saaks tehisintellekti kõige paremini kasutada. Rootsi hindab praegu aruannet, mis esitati 2024. aasta novembris. Küberturvalisus on Rootsi jaoks prioriteet, nagu näitab riikliku küberturvalisuse keskuse loomine ja uue küberturvalisuse strateegia esitamine 2025. aasta märtsis.

ELi inimeste ja ühiskonna kaitsmine ja võimestamine

Rootsi on mitu aastat olnud esirinnas elementaarsete ja kõrgtasemel digioskuste poolest. Seal on ELi suurim IKT-valdkonna kõrghariduse omandanute osakaal. Rootsi esitles 2025. aasta veebruaris strateegiat teaduse ja tehnoloogia eriala lõpetanute arvu suurendamiseks. Strateegias on seatud mitu pikaajalist eesmärki seoses loodusteaduskallakuga klasside õpilaste osakaaluga keskkoolis ning loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika (MATI) teaduskonna üliõpilaste arvuga.

Rootsi IKT-maastikku iseloomustab IKT-koolitust pakkuvate ettevõtete suur osakaal ja IKT-spetsialistide suur osakaal kogu töötajaskonnas. Riigil on siiski probleeme kasvumäära säilitamisega nendes valdkondades, eelkõige seoses IKT-koolitust pakkuvate ettevõtete ja IKT-spetsialistide koguarvuga. Märkimisväärne erand on naissoost IKT-spetsialistide kasvumäär, mis on ELi keskmisest palju kõrgem, mis viitab IKT-sektori soolise mitmekesisuse suurenemise suundumusele.

Elektroonilistele terviselugudele internetipõhise juurdepääsu näitaja on Rootsis siiski endiselt alla ELi keskmise ja on oht, et ta ei saavuta 2030. aastaks ELi eesmärgiks seatud 100 %.

Digipöörde potentsiaali kasutamine aruka keskkonnahoidlikkuse tagamiseks

Rootsi taaste- ja vastupidavuskava keskmes on rohepööre koos konkreetsete reformide ja investeeringutega, mis on suunatud peamiselt CO_2-mahukatele sektoritele. Selleks toetatakse **taaste- ja vastupidavuskavast** kohalikke ja piirkondlikke investeeringuid kliimale mõju avaldava heite vähendamisse ning tööstuse üleminekusse, korterelamute energiatõhususe suurendamisse, raudteetransporti ja elurikkuse kaitsesse.

Rootsi

Riiklik digikümnendi strateegiline tegevuskava

Rootsi ei esitanud oma kohandatud riiklikku digikümnendi tegevuskava. Kohandatud tegevuskava on kavas esitada 2025. aasta lõpu poole. Esialgne tegevuskava sisaldab 40 meedet kogueelarvega 3,5 miljardit eurot, millest 2,8 miljardit eurot pärineb avaliku sektori eelarvest (vastab 0,5 %-le SKPst).

Digivaldkonna rahastamine ja projektid

Rootsi taaste- ja vastupidavuskava alusel on digivaldkonnale eraldatud 674 miljonit eurot (21 % kogueelarvest)[1]. Ühtekuuluvuspoliitika alusel on Rootsi digipöörde edendamiseks ette nähtud veel 230 miljonit eurot ühtekuuluvuspoliitika vahenditest (13 % riigi kogurahastusest ühtekuuluvuspoliitika alusel)[2].

Rootsi on Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõtte ja kiipide ühisettevõtte osalisriik.

Rootsi ei osale veel digikümnendi parimate tavade kiirendis[3].

Digiõigused ja -põhimõtted

Tugiuuringu kohaselt on Rootsi olnud **digiõigusi ja -põhimõtteid käsitleva Euroopa deklaratsiooni** rakendamisel suhteliselt aktiivne ning käivitanud kokku üle 54 algatuse ja 2024. aastal 15 uut algatust. Rootsi on kõige aktiivsem digihariduse, -koolituse ja -oskuste ning algoritmide ja tehisintellektisüsteemidega kokkupuute valdkonnas. Vähem tegevust on täheldatud heade ja õiglaste töötingimuste vallas. Praktikas näib olevate kõige suurem mõju solidaarsuse ja kaasamise valdkonna meetmetel, erinevalt meetmetest, mis käsitlevad valikuvabadust.

Soovitused

- **5G.** Innustada operaatoreid kiirendama eraldiseisvate 5G-tuumikvõrkude kasutuselevõttu.
- **Püsivõrgu lairibaühendus.** Tagada kiudoptilise võrgu valmimine.
- **e-tervis.** Jätkata jõupingutusi elektrooniliste terviselugude kättesaadavamaks muutmiseks.
- **Tehisintellekt.** Jätkata ettevõtetes tehisintellekti kasutamise edendamist.
- **IKT-spetsialistid ja kõrgemal tasemel oskused.** Jätkata tööd MATI erialade lõpetanute arvu suurendamise nimel.
- **Keskkonnahoidlikkus.** Jälgida ja kvantifitseerida seda, mil määral aitavad kasutusele võetud digilahendused heidet vähendada.

[1] Digieesmärkide saavutamiseks ette nähtud rahaliste eraldiste osakaal on arvutatud taaste- ja vastupidavusrahastu määruse VII lisa alusel. Andmeid on viimati ajakohastatud 16. mail 2025.

[2] See summa hõlmab kõiki investeeringuid, mis on konkreetselt ette nähtud digipöörde toetamiseks ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodil 2021–2027 või millega panustatakse sellesse märkimisväärselt. Rahalised vahendid pärinevad Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+-ist ja Õiglase Ülemineku Fondist.

[3] Parimate tavade kiirendi (Best Practice Accelerator, BPA) on platvorm, mis võimaldab liikmesriikidel jagada digikümnendi sihtide ja eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutuste käigus edukaks osutunud meetmeid ja kogetud probleeme. Parimad tavad tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks parimate tavade kiirendi varamu kaudu ja neid tutvustatakse korrapärastes õpikodades, mis keskenduvad praegu kolmele teemavaldkonnale: digioskused, keskkonnahoidlik infotehnoloogia ja digitehnoloogia kasutuselevõtt.